

Naturen ved Vest Stadil Fjord

Vest Stadil Fjord er et stort, åbent og fladt område med meget få træer og buske. I dette landskab er der ikke den store biologiske mangfoldighed. Til gengæld kan de arter, der er tilpasset livet her, findes i meget store antal.

Rørskovene er en helt speciel oplevelse. Tagrør hedder den dominerende græs, der danner rørskovene. Tagrør høstes og bruges til stråtage.

Naturen vender tilbage

Naturgenopretning betyder, at man genskaber natur på steder, hvor mennesker engang har ændret landskabet ved for eksempel afvanding. Genskabelsen af vådområder i Vest Stadil Fjord er et af landets største projekter for at genoprette naturen.

Baggrunden for projektet

Vest Stadil Fjord var engang en del af et større fjordkompleks nord for Ringkøbing Fjord. I 1863 blev området inddiget og vandstanden sænket til 0,4 m under havets niveau. Størstedelen af området blev efter afvandingen til eng og rørskov.

I 1954 blev vandet sænket til 1,4 m under havets niveau. Det medførte, at jorden blev tørlagt, og store områder blev dyrket med korn.

Den nye Vest Stadil Fjord

I 1993 købte staten en stor del af området. Naturgenopretningen omfattede området nord for Skelmosevej, hvor man valgte at holde vandstanden på 0,5 m under havets niveau på 680 ha af området. Vand bliver derfor stadig pumpet ud af området.

Hvis man havde valgt det naturlige niveau, var der blevet dannet én stor vandflade. Men man besluttede, at der også skulle være rørskov og våde enge, hvor mange fuglearter kan yngle, finde føde og raste.

Der er store forventninger til området. For det første at vandet i søerne bliver renere. For det andet at mange fugle og andre dyr kommer igen i takt med, at naturen genskabes. Og endelig at området vil blive til glæde for mange naturelskende mennesker.

Vis omtanke i naturen

I det åbne landskab har man et vidt udsyn. Det har fuglene også, og de bliver nemt skræmt op, når de ser noget bevæge sig. Tag derfor hensyn til fuglene:

- Gå ikke ud på enge og i rørskove i fuglenes yngletid
- Gå ikke over de marker, hvor der er store gåseflokke
- Hold hunden i snor

[Se detailkort](#)

Tusindvis af gæs på træk

Vest Stadil Fjord er især kendt for de mange gæs, som raster i området. Fjordens åbne vand og kornmarkerne omkring fjorden tiltrækker kortnæbbede gæs i tusindtal, når de forår og efterår flyver til og fra ynglepladser på den arktiske øgruppe Svalbard. Også grågæs og bramgæs ses rastende ved fjorden. For at begrænse markskader forårsaget af gæs, fodres der om foråret med korn på udvalgte marker.

Især morgen og aften flyver gæssene mellem ædepladser på markerne og sovepladser på åbne vandflader. Man kan være heldig at se gæssene flyve i store flokke, mens de snakker højlydt med hinanden. Området er desuden en vigtig rasteplass for trækkende ænder, vadefugle og svaner.

Flere fugle kommer til

Naturgenopretningen har ændret de tidligere marker til åbent vand og våde enge, og der er kommet mange nye fugle til området. På en kun-stig ø i Mellem Dyb er der opstået en koloni med klyder og hættemåger. Klyderne har ikke tidligere ynglet i området, mens hættemågerne yngede her sidst i 1953, det vil sige indtil den sidste afvanding.

Der yngler nu fire forskellige slags lappedykkere i Mellem Dyb mod tidligere kun én, og mange ænder og vadefugle er i stor fremgang.

Rørhøg og rørdrum er to fuglearter, som har rørskoven som levested. Begge arter yngler i Vest Stadil Fjords rørskove, og efterhånden som der bliver større områder med rørskov, bliver der plads til flere af disse sjældne fugle.

Rådyr i rørskoven

Normalt tænker man på rådyret som et dyr, der hører til i skoven. Men i rørskoven findes faktisk en god bestand. De trives godt i områder med tagrør og krat, fordi her er ro og mulighed for skjul og føde.

Odderen har gode muligheder

Af og til kan man være heldig at finde spor af odder. Odderen lever ved vandløb og søer og kræver megen plads til at finde føde og skjul. Odderen har været tæt på at blive udryddet, men er igen ved at blive mere almindelig i Nord- og Vestjylland. I den nye Vest Stadil Fjord vil den få gode levemuligheder.

Strandtudsernes kvækken eller trillen

Strandtudsen er almindelig, og man hører dem tit i stort antal om foråret, når de ligger og kvækker i lavvandede områder. "Kvække" er egentlig ikke en god beskrivelse af lyden: Det er mere en trillen, som kan høres både dag og nat.

Velkommen til Vest Stadil Fjord

Ved Vest Stadil Fjord kan man opleve den helt specielle vestjyske, åbne natur. Det flade landskab er adskilt fra Vesterhavet af klitter, hvorfra der er en enestående udsigt over både fjord og hav.

Den nordlige del af fjorden har været afvandet og opdyrket fra 1950'erne til 1990'erne. Nu er her igen natur med åbent vand, rørskove og enge - og de mange vilde dyr og planter er ved at komme tilbage.

Færdsel i området

Man kan køre i bil langs vestsiden af Vest Stadil Fjord på vejen mellem klitten og fjorden. Langs østsiden er der på et dige en sti for cyklister og gående. Der er en ridesti langs en del af ruten. I øvrigt må man færdes til fods i området.

Færdsel for handicappede

Stien på diget har en god grusbelægning, og det er muligt at færdes med kørestol. Gangbroer og toiletter er egnet for kørestolsbrugere.

Vildtreservat

Vest Stadil Fjord er [vildtreservat](#), hvor jagt som hovedregel er forbudt. Skov- og Naturstyrelsen kan dog afholde jagt på vandfugle én gang ugentlig på landarealer i en del af reservatområdet nord for Skelmosevej i perioden 1. september til 31. december. Derudover kan der afholdes enkelte landjagter på f.eks. ræve.

EU-lande samarbejder om at beskytte naturen

EU-landene samarbejder om at beskytte naturen. Det er blandt andet aftalt, at hvert land skal udpege områder, hvor der skabes særligt gode forhold for trækfugle og områder, hvor truede dyr og planter kan få gode levesteder. Sammen kaldes områderne NATURA 2000.

EU Life Nature har bidraget til at gennemføre naturgenopretningen i Vest Stadil Fjord.

Vest Stadil Fjord administreres af Skov- og Naturstyrelsen, som lokalt kan kontaktes ved Ulborg Statsskovdistrikt, tlf: 97 49 14 00. Hjemmeside: www.sns.dk

Vandreture i statsskovene

Vest Stadil Fjord er nr. 115 i serien af vandretursfoldere og findes også i en trykt udgave. [Yderligere oplysninger om denne og de øvrige mere end 114 foldere.](#)

[til top](#)